

PETDER

PETROL SANAYİ DERNEĞİ

PETDER ATIK YAĞLARIN YÖNETİMİ PROJESİ TÜRKİYE ATIK YÖNETİMİ PANELİ

Niyazi İLTER
Genel Sekreter
Ankara, 22.09.2015

- 1. PETDER Organizasyonu Hakkında Bilgilendirme**
- 2. Türkiye Madeni Yağ ve Atık Yağ Piyasası**
- 3. Atık Yağ Toplama Çalışması Sonuçları**
- 4. Toplamada Karşılaşılan Sorunlar**
- 5. Öneriler**

1.

PETDER Organizasyonu Hakkında Bilgilendirme

PETDER, Petrol Sanayi Derneği 23 Eylül 1996 tarihinde, petrol ürünlerinin üretimden tüketime kadar olan faaliyetler zinciri üzerinde çalışmalar yapmak amacı ile ülkenin önde gelen akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından kurulmuştur.

Alpet, Aytemiz, Belgin, BP, Delta, Exxon Mobil, OMV Petrol Ofisi, Opet, Petline, PetroYağ, Shell, Total , Turcas ve Turkuaz PETDER üyesi kuruluşlardır.

PETDER, akaryakıtlar, yağlama yağları ve LPG'nin, üretimi, depolanması, ikmali, dağıtımı, taşınması, kullanımı, sağlık, emniyet ve çevre ile ilgili konularda çalışmalar yapmaktadır.

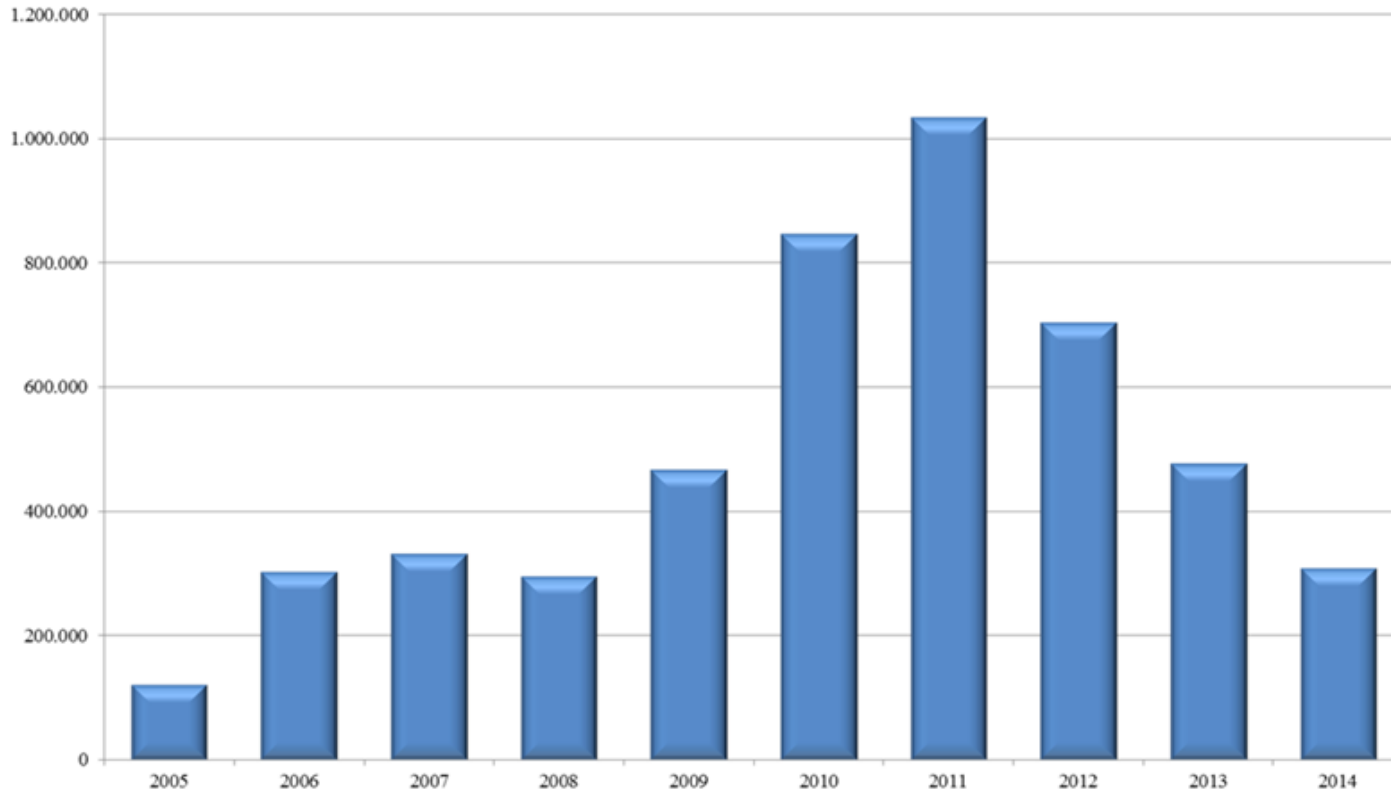
2. Türkiye Madeni Yağ ve Atık Yağ Piyasası

Geçtiğimiz yıllarda madeni yağ sektöründe kullanılmak üzere baz yağ olarak ithal edilen ve motorin piyasasında yaygın olarak kullanılan ve satılan 10 numara yağ, vb. isimler altında yapılan piyasa faaliyetleri sebebiyle Türkiye’de gerçek madeni yağ olarak tüketilen miktarın çok üzerinde bir miktarda madeni yağı piyasaya arz edilmiştir.

Baz Yağ (TON/YIL)	2010	2011	2012	2013	2014
Gerçekleşen Baz Yağ İthalatı	955.659	1.033.622	832.627	743.795	591.346
Gerçekleşen Madeni Yağ İthalatı	75.368	107.434	94.824	114.495	99.292
Gerçekleşen Katkı ve Müstahzar İthalatı	70.688	70.909	61.363	72.350	68.648
Rafineri Baz Yağ Satışı	316.426	380.104	266.000	154.291	119.697
Piyasaya ARZ (A)	1.418.141	1.592.069	1.254.814	1.084.931	878.982
Gerçekleşen Baz Yağ İhracatı	1.366	1.052	706	3.858	3.264
Gerçekleşen Madeni Yağ İhracatı	143.338	139.580	135.000	174.070	165.457
Gerçekleşen Katkı ve Müstahzar İhracatı	10.958	5.514	6.551	13.695	4.979
Madeni Yağ Yurt İçi Satışı	416.000	411.000	408.000	416.000	417.000
Toplam TALEP (B)	571.662	557.146	550.257	607.623	590.699
FARK (A-B)	846.479	1.034.923	704.557	477.308	288.283

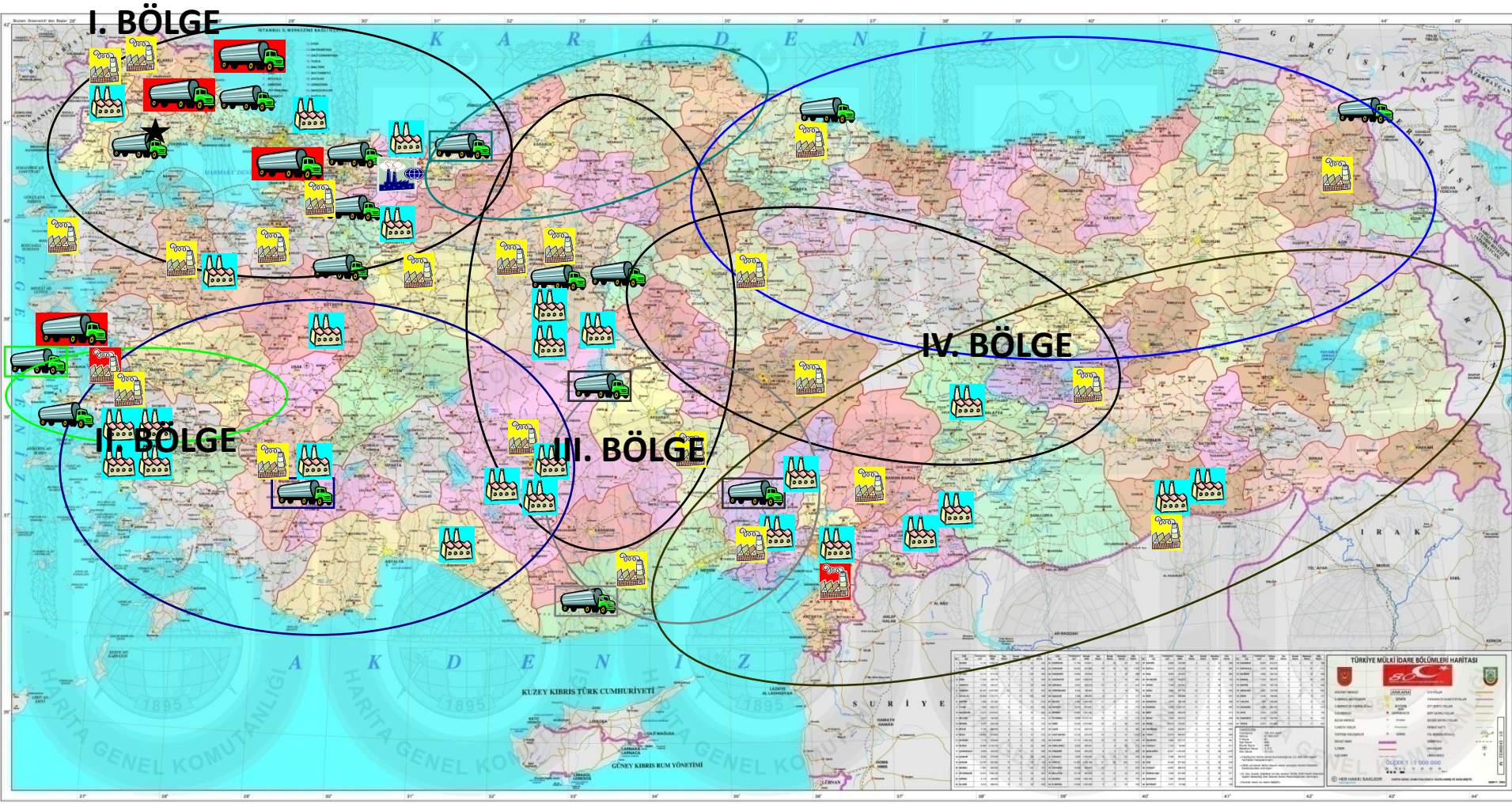
Talep fazlası madeni yağ miktarı 2011 yılında 1 milyon tonu aşmış, alınan önlemler neticesinde bu rakam 2013 yılı sonu itibariyle 477.308 tona, 2014 yılı sonu itibariyle ise 308.626 tona düşmüştür. Talep fazlası madeni yağ miktarında önemli bir düşüş olmasına rağmen, bu konuda halen alınması gereken mesafeler bulunmaktadır.

Türkiye Piyasasına Sunulan Talep Fazlası Madeni Yağ Miktarı (ton)

3. Atık Yağ Toplama alışması Sonuçları

PETDER Atık Yağların Yönetimi Projesi Sevkiyat Planlama

**Lisanslı Bertaraf Tesisi
"İZAYDAŞ"**
(1)

**Lisanslı
Çimento Fabrikaları**
(17)

**Lisanslı Kireç
Fabrikaları**
(0)

**Lisanslı Demirçelik
Fabrikaları**
(1)

**Rafinasyon ve
Rejenerasyon Tesisleri**
(23)

PETDER Atık Yağların Yönetimi Projesi Operasyonel Rakamlar (2014)

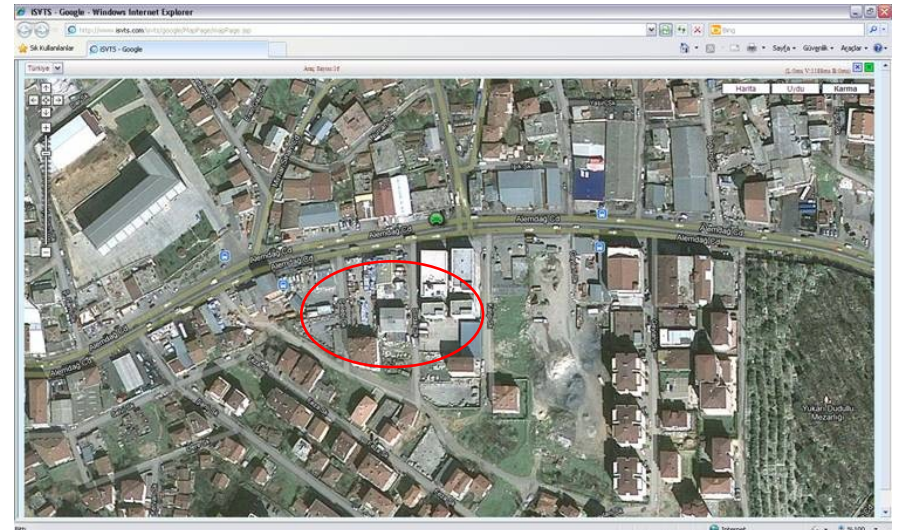
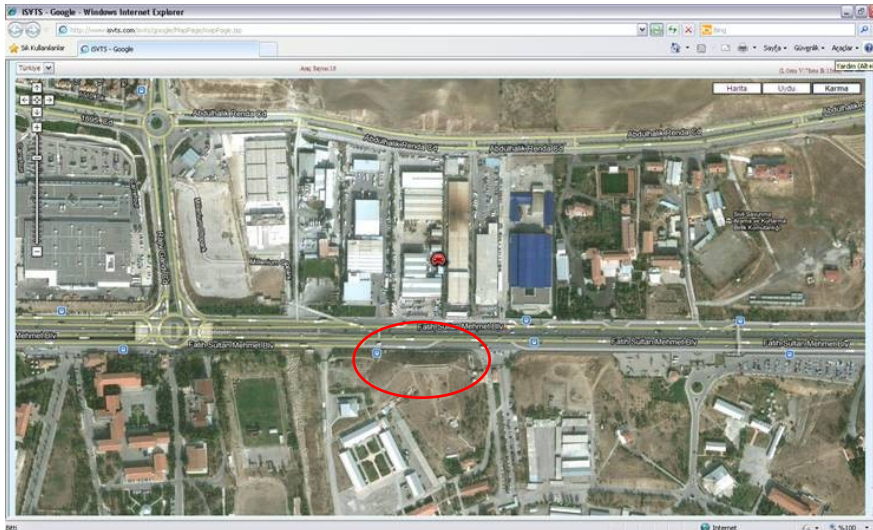
- Ülke genelinde toplama yapılan araç sayısı: 15
- Geçici Depolama ve taşıma amaçlı yarı römork sayısı: 7
- Teslim alma yapılan atık üretici sayısı (ortalama): 372 adet/ay
- Lisanslı tesislere yapılan teslimat sayısı (ortalama): 144 adet /ay
- Toplanan atık miktarı (ortalama): 1500 ton/ay

PLANLAMAYA İLİŞKİN BAZI HUSUSLAR

Araçların
hareketi uydu
üzerinden
takip edilir.

PETDER, Atık yağların Yönetimi Projesi Yönetim Ofisi

Atık Motor Yağı Toplama Operasyonu Sağlık Emniyet Çevre Performansı

	2010	2011	2012	2013	2014
Toplanan Miktar (Ton)	17.775	20.576	18.545	18.715	17.750
Toplama Yapılan Nokta Sayısı (Adet)	16.027	16.137	14.749	14.584	14.666
Teslimat Sayısı (Adet)	2.065	2.097	1.943	1.969	1.725
Atık Yağ Tankerleri Toplam Kilometresi (Km)	930.552	1.006.146	907.339	949.161	997.380
Toplam Atık Yağ Operasyonu Çalışma Saati (Adamxsaat)	89.391	100.015	87.658	84.931	66283 (mola hariç)
Ucuz Atlatılan Olay Bildirimi (Adet)	0	0	0	0	2
Tehlikeli Durum Bildirimi (Adet)	0	0	0	2	0
Ölümlü Trafik Kazası (Adet)	0	0	0	0	0
Gün Kayıplı Trafik Kazası (Adet)	0	0	1	0	1
Ölümlü İş Kazası (Adet)	0	0	0	0	0
Gün Kayıplı İş Kazası (Adet)	0	0	0	0	0
Atık Yağ Döküntüsü > 50 lt. (Lt)	0	-	-	-	-
Sorunlu Atık Teslim Alma (%)	0,2	0,25	-	0,18	-
(10% dan fazla su, düşük kalori vb..) (Ton)	35,96	10,6	-	32,95	-

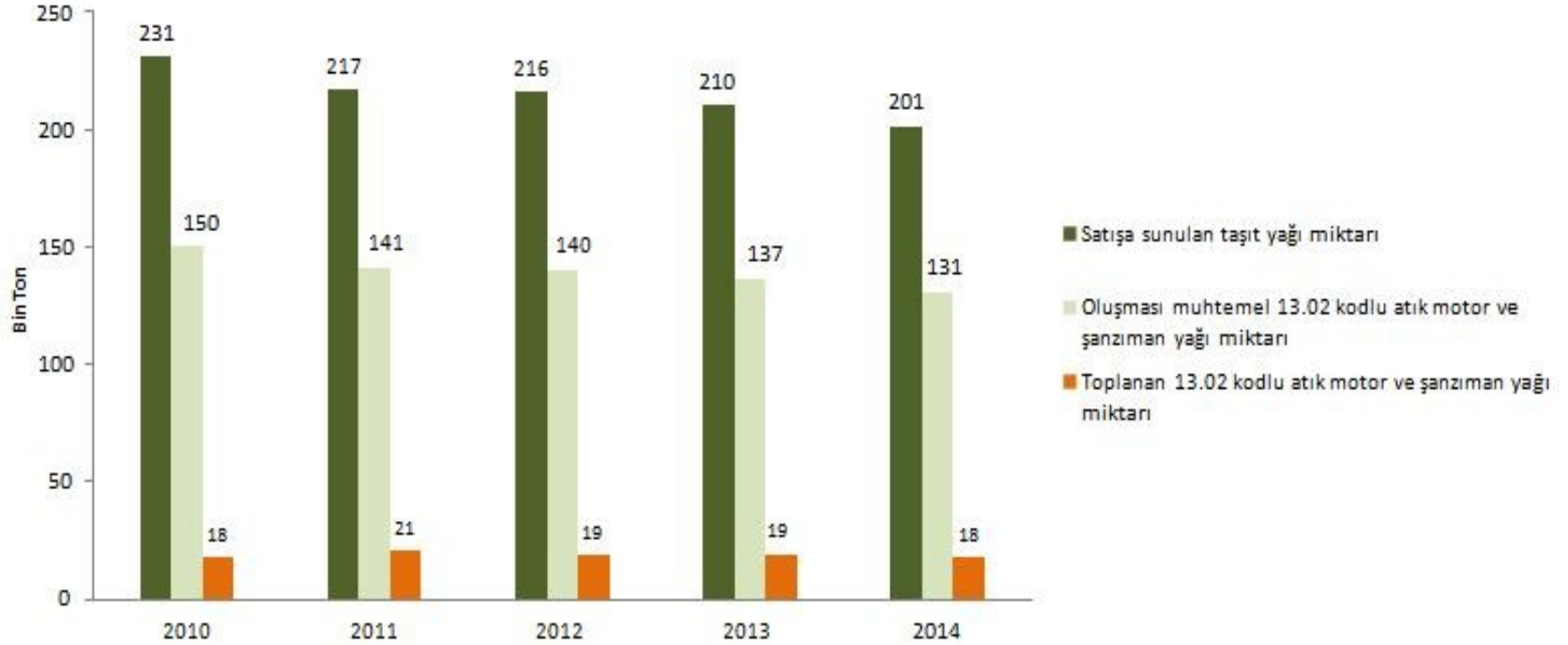
Yürütülen çalışmaların Yönetmelik ve PETDER Seç Yönetim Sistemi'ne uygunluğu haberli/habersiz olarak denetlenir. **2014 yılında tüm araçlara denetim yapılmıştır.**

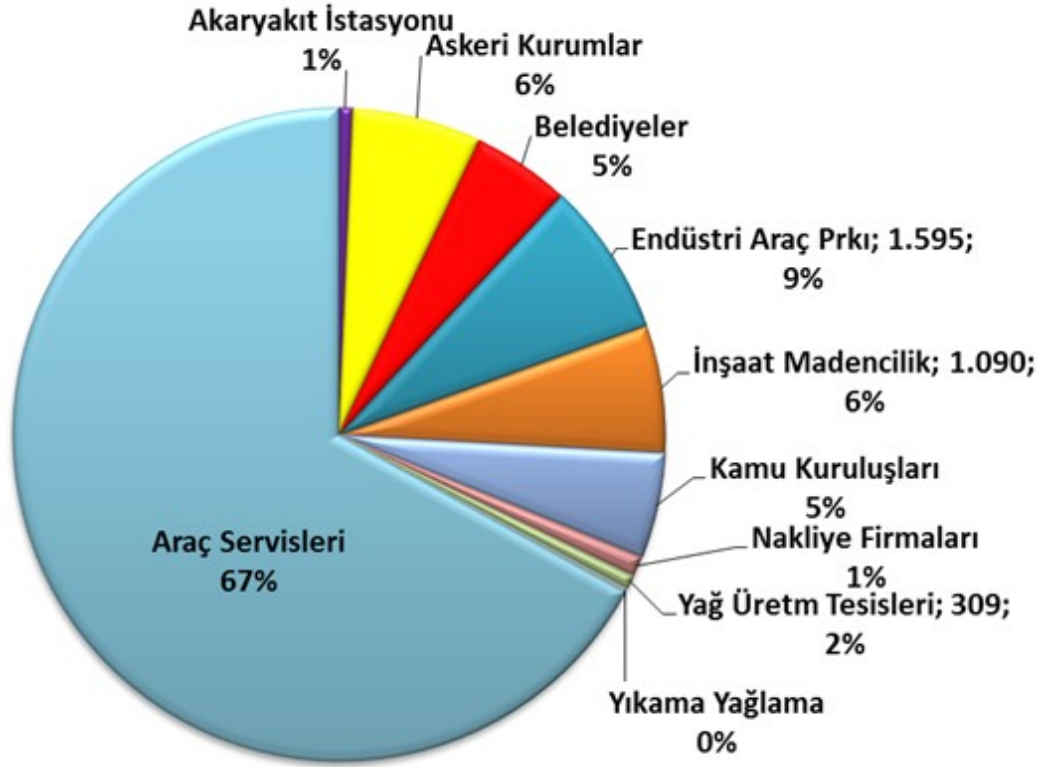
- Birebir Emniyetli Sürüş Teknikleri,
- Yorgunluk,
- İlk Yardım,
- Yangınla Mücadele,
- Tehlikeli Madde Taşımacılığı,
- Kişisel Koruyucuların Kullanımı,
- Elle Yük Taşıma ve Kaldırma,
- Acil Durum Yönetimi,
- Atık Yağ Emniyetli Elleme,
- Yağ Dökülmesi,
- Yürürlükteki Mevzuatlar,

2014 yılında 66.283 (mola hariç) saat eğitim verilmiştir.

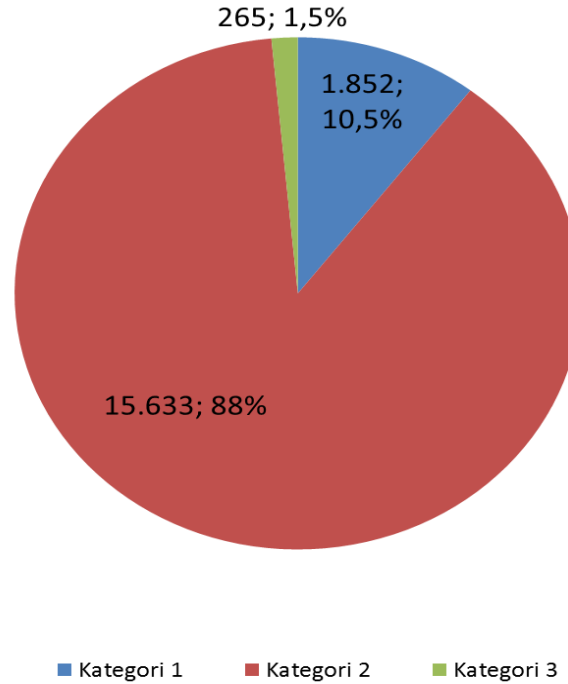
2014 yılında piyasaya sunulan 201.000 ton taşıt yağından 131.000 ton atık motor ve şanzıman yağı ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. PETDER tarafından toplanan atık motor yağı miktarı ise 18.000 ton seviyesindedir. Miktarın artırılmamasının temel sebebi, atık yağların yasadışı bir şekilde akaryakıt faaliyetlerine konu edilmesidir.

11.900 ton araç servislerinden, 1.595 ton endüstri araç parkından, 923 ton kamu kuruluşlarından, 866 ton belediyelerden, 1.090 tonu inşaat ve madencilik sektöründen, 309 tonu yağ üretim tesislerinden, 1.133 tonu askeri kurumlardan, 178 tonu nakliye firmalarından, 122 tonu akaryakıt istasyonlarından ve 27 tonu da yıkama-yağlamadan toplanmıştır.

PETDER ATIK YAĞLARIN YÖNETİMİ PROJESİ
2014 Yılında Toplanan Atık Motor Yağlarının Kategori Bazında Dağılımı
(ton;%)

- %10,5'i (Kategori 1) hammadde olarak geri kazanılmak üzere lisanslı rafinasyon & rejenerasyon tesislerine
- %88'i (Kategori 2) enerji olarak geri kazanılmak üzere çimento/demir-çelik fabrikalarına ve ihrac kayıtlı olarak yurt dışına
- %1,5'i (Kategori 3) tehlikeli atık olarak bertaraf tesisine

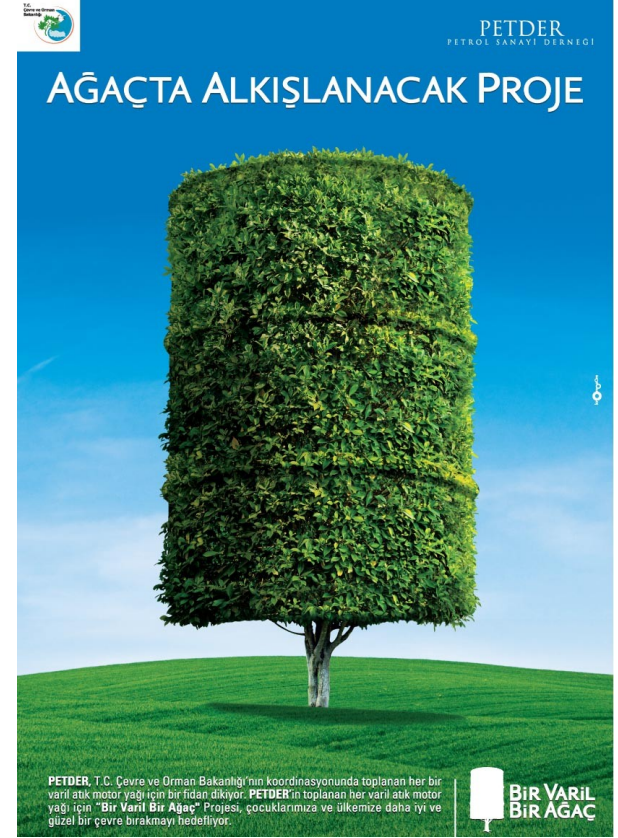
2010 yılında “1 Varil 1 Ağaç” projesi ile 15.000 adet fidan Ankara’da Çakırlar Çiftliği’nde dikildi.

Proje Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile birlikte 2012 yılında da devam ettirildi ve Afyon – Kütahya yolunda 25.000 adet fidan dikildi.

2013 yılında ise Ankara’da 16.500 fidanla karayolu kenarı ağaçlandırması gerçekleştirildi.

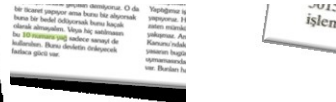
2014 yılında da Güzelyurt Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Proje Sahasına 15.000 adet fidan dikilmiştir.

Böylece dikilen toplan fidan sayısı 71.500’e ulaşmıştır.

10 Numara Yağın Yakıt Olarak Kullanılmasına İlişkin Kamu Spotu

Bakanlığımızın talimatı üzerine, 10 numara yağın yakıt olarak kullanılmasının zararlarına ilişkin farkındalık oluşturmak amacıyla bir televizyon kamu spotu hazırlanmıştır.

4. Toplamada Karşılaşılan Sorunlar

- 10 Numara yağ olarak bilinen yasadışı/standart dışı akaryakıt kullanımı devam etmektedir.
- Atık motor yağı;
 - ✓ Atık yağ üreticisinin yetkilendirilmiş kuruluşa teslim etmemesi,
 - ✓ Yetkisiz teslim/satın alanlar,
 - ✓ Atık yağ rafinasyon/rejenerasyon adı altında çeşitli yollarla akaryakıt faaliyetlerine konu edenler ve
 - ✓ Başta toplu taşıma ve nakliye sektörü olmak üzere tüketiciler tarafından akaryakıt olarak kullanılmasıyla yasadışı faaliyet haline gelmektedir.
- Kontroller, denetimler ve yaptırımlar etkili olmamaktadır.
- Atık yağlardan baz yağ üretimi faaliyeti EPDK Lisansı kapsamı dışındadır.
- Kamu kurumları, belediyeler ve il özel idarelerinden yeteri kadar atık motor yağı teslim alınamamaktadır.

5. Öneriler

PETDER, 2004 yılından itibaren büyük bir özveriyle çalışmalarını sürdürmektedir.

- Bu çerçevede atık yağı olan herkese miktar sınırlaması olmaksızın gidilmekte ve yağı alınmaktadır.
- PETDER'in mevcut organizasyonu ve araç kapasitesi halihazırda 30.000 ton atık motor yağını toplayabilecek durumdadır.

PETDER bu aşamada daha etkin bir toplama organizasyonu için alternatifler ve işbirlikleri üzerinde çalışmaktadır.

- Bununla birlikte, başta denetim ve yaptırım olmak üzere yapılan öneriler ve/veya kamu tarafından uygun bulunacak ilave tedbirler alınmadan daha fazla yağ toplanmasının kolay olmayacağı düşünülmektedir.
- Sunulan önerilerin dikkate alınması durumunda **PETDER, Atık Motor Yağı Toplama Organizasyonunun etkinliğinin de aynı ölçüde artacağı öngörülmektedir.**

- **Denetimler ve yaptırımlar artırılmalı, verilen cezalar kamuoyuyla paylaşılmalıdır.**

10 Numara yağ zincirini dört temel halkasına (atık yağ üreticisi, yasadışı toplayan/taşıyan, 10 Numara Yağ üreticisi ve 10 Numara yağ kullanıcısı) yönelik başta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmak üzere ilgili kamu kurumları tarafından denetimler artırılmalı, caydırıcı yaptırımlar uygulanmalı ve bunlar kamuoyuyla paylaşılmalıdır.

- **Atık Yağ Üreticileri**
 - **Atık Yağı Yetkisiz Teslim/Satın Alanlar ve Taşıyanlar**
 - **Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri ve 10 Numara Yağ Üreticileri**
 - **10 Numara Yağ Kullanıcıları**
- **Ülkemizde gelişmiş ülkelerdeki örneklerine uygun rafinasyon tesisleri kurulmalıdır.**

- **Kamu kurumları, belediyeler ve İl Özel İdareleri, Atık Motor Yağı'nı yalnız PETDER'e teslim etmelidirler.**
- **TSE tarafından belirlenen ve atık yağ geri kazanım faaliyetinin gerçekleştirildiği tesislerin hizmet yeri standartlarını belirleyen TS 13541 standardına uygunlukları önem arz etmektedir. Bu standarda uyum yerinde denetimlerle takip edilmelidir.**
- **Ülkemizde geri kazanım sonucu elde edilen ürün baz yağdan daha çok renk, koku itibarıyla şekilsel iyileştirmeden geçirilmiş bir üründür ve bıçkı yağı, kalıp yağı vb. isimler altında 10 Numara Yağ faaliyetine konu olmaktadır. Bu ürünlerin TSE 13369 Standardına uygunluğu, proses de incelenerek yerinde yapılacak denetimlerle denetlenmelidir.**
- **Atık yağdan baz yağ üretimi EPDK tarafından lisanslandırılmalıdır.**

PETDER

PETROL SANAYİ DERNEĞİ

SATMA

YAKMA

DÖKME

- ▶ Atık yağların 10 Numara Yağ adı altında akaryakıt ticaretine konu edilmesi araçlarda yangına neden olur, can ve mal kaybına yol açar.
- ▶ Atık motor yağlarının çeşitli amaçlarla tekrar kullanılması, yakıtı karıştırılması veya kontrolsüz ortamlarda yakılması toprak, hava ve su kirliliğine neden olur.
- ▶ Atık yağların yasadışı olarak akaryakıt ürünlerine karıştırılması ülke ekonomisine zarar verir.

Kullanılmış yağların geri kazanılması, çevre kirliliğini önler, kaynak israfının önüne geçilmesini sağlar.

İşletmenizden çıkan atık yağları çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde depolayın ve YETKİLENDİRİLMİŞ TEK KURULUŞ PETDER'e teslim edin.

44 44 924

YAĞ

ATIK MOTOR YAĞI ÇAĞRI MERKEZİ

PETDER Atık Motor Yağı Toplama Sistemi Araç Plaka ve Lisansları*

Araç Plakası	Lisans Numarası
41 R 4474	AY-41-03/22
41 R 4475	AY-41-03/23
41 R 4476	AY-41-03/24
41 R 4477	AY-41-03/27
41 R 4782	AY-41-03/12
41 R 4783	AY-41-03/13
41 R 4784	AY-41-03/14
41 R 4785	AY-41-03/25
41 R 4786	AY-41-03/26
41 R 0918	AY-41-03/28
41 R 8178	AY-41-03/17
41 F 0818	AY-41-03/19
41 R 1891	AY-41-03/20
41 R 6031	AY-41-03/15
41 R 9306	AY-41-03-32
41 R 8663	AY-41-03/18
41 F 3935	AY-41-03/21
41 F 3294	AY-41-03/11
41 F 8798	AY-41-03/16
41 B 3306	AY-41-03-31
41 F 1506	AY-41-03-30
41 B 3932	AY-41-03-33

* Güncel araç plakaları için 44 44 924 numaralı telefondan PETDER ile temasa geçebilirsiniz.

ATIK YAĞLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

Çevre ve İnsan Sağlığına zararlı olan atık motor yağlarının oluşumundan bertarafına usul ve esaslar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan 30 Temmuz 2008 tarihli 26952 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Yönetmeliğe göre; atık motor yağlarının üreticisi veya Yetkilendirilmiş Kuruluş dışında gerçek ve tüzel kişiler tarafından toplanması yasaklanmıştır.

Atık yağların Yönetmeliğe aykırı bir şekilde satılması, yakılması veya imha edilmesi yönetmelikle yasaklanmış olup, aksi uygulamalar 9/8/1983 tarih, 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 12. ve 26. maddelerinde belirtilen hükümler çerçevesinde adli ve idari para cezası ile cezalandırılmaktadır. Yetkilendirilmiş TEK Kuruluş olan PETDER, Proje kapsamında ülke genelindeki atık motor yağı çıkan tüm noktalara bedelsiz olarak hizmet götürmektedir.

44 44 924

YAĞ

ATIK MOTOR YAĞI ÇAĞRI MERKEZİ

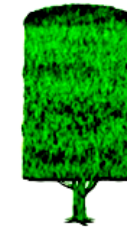

44 44 924
YAĞ

ATIK MOTOR YAĞI ÇAĞRI MERKEZİ

Teşekkür Ederiz

**BİR VARIL
BİR AĞAÇ**